

Een excellent nummer!

Voor u ligt een dubbeldik themanummer over Excellentie in het Hoger Onderwijs, verzorgd door gastredacteuren Marca Wolfensberger en Albert Pilot. Een nummer boordevol interessante artikelen over honoursonderwijs in het hoger onderwijs. Het honoursonderwijs heeft, ook in Nederland, een grote vlucht genomen. Bijzonder daarbij is dat er ook al jarenlang onderzoek aan gelieerd is; onderzoek dat niet gericht is op de platte vraag 'Werkt het?', maar op complexere vragen als 'Wat werkt voor wie en onder welke omstandigheden?' en 'Hoe kunnen we de optimale match vinden tussen studenten, docenten en verschillende vormen van honours-onderwijs?' Door dat onderzoek is er een uitgebreid netwerk ontstaan van docenten en onderzoekers van verschillende instellingen uit het hbo en wo. In dit nummer vindt u de resultaten van dit onderzoek, onder andere onderzoek naar de karakteristieken en identificatie van excellente studenten en naar passend onderwijs voor excellente studenten. Een aantal artikelen besteedt ook expliciet aandacht aan de rol van docenten in het honoursonderwijs: wat vinden zij de meerwaarde ervan? Wat zijn de didactische principes en hoe kunnen docenten daarin worden opgeleid? Ten slotte is er aandacht voor de rol van de 'honourscommunity', waarin de rollen van studenten en docenten heel anders kunnen zijn dan in het reguliere onderwijs. Twee boekbesprekingen besteden aandacht aan een proefschrift en een boek over honoursonderwijs en de gastredacteuren sluiten af met een interessante slotdiscussie.

Honoursonderwijs is *hot*, dat is meteen duidelijk. Van basisschool tot hoger onderwijs, maar waarom eigenlijk? Internationaal gezien scoren we niet optimaal met onze Nederlandse 'zesjescultuur'. Misschien hebben we inderdaad te lang alleen aandacht gehad voor de zwakkere studenten. Welke docent is nou niet geneigd om vooral veel feedback te geven als iets niet goed is? Goede studenten worden al snel afgescheept met 'Prima' of 'Oké'. Natuurlijk is het eerlijk om ook de betere studenten passend onderwijs aan te bieden. Maar is er eigenlijk niet ook iets anders aan de hand? Vroeger deden slimme studenten gewoon twee studies tegelijk, ze namen er een bestuursfunctie bij de studentenvereniging bij of gingen vrijwilligerswerk doen met bejaarden. Wat was daar eigenlijk mis mee? Deze extra activiteiten waren volledig zelfgestuurd en sloten altijd aan bij persoonlijke interesses en talenten. Studenten deden er volledig andere competenties mee op.

Dat was natuurlijk wel minder zichtbaar. Met honoursprogramma's kunnen instellingen goede sier maken in de pers en alvast goede studenten voorselecteren voor master- of PhD-programma's. Voor docenten is honoursonderwijs aantrekkelijk omdat ze daar de kans krijgen om kleinschalig en innovatief onderwijs te geven, het soort onderwijs waar na alle bezuinigingen in de gewone curricula geen ruimte meer voor is. Intensief contact in een kleine community met geïnteresseerde en gemotiveerde studenten én collega's, wie wil dat nou niet?

In dit nummer leest u dat honoursonderwijs meer is dan dat, dat het studenten gerichte kansen biedt om zich op andere manieren te ontwikkelen en juist ook docenten de gelegenheid geeft om innovatief onderwijs te ontwikkelen. Wat er in het honoursonderwijs gebeurt, is leuk en inspirerend. U kunt ervan meegenieten in dit themanummer!

De reactie van het *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* bedankt gastredacteuren Marca Wolfensberger en Albert Pilot voor het samenstellen van dit themanummer.

Daniëlle Verstegen